Warszawa 2024.11.13

Dotyczy wyników kontroli oraz wniosków pokontrolnych – Leśne Gospodarstwa Węglowe.

Projekt Leśne Gospodarstwa Węglowe (LGW) jest działaniem badawczym o charakterze rozwojowo pilotażowym, co skutkuje tym, że część z jego wyników i wniosków jest możliwa do uzyskania jedynie w trakcie jego realizacji. Zgodnie z Zarządzeniem Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych nr 67 z dnia 14 września 2018 r. głównym elementem projektu badawczego, jest ustalenie działań w zakresie gospodarki leśnej mogących wywołać efekt dodatkowej akumulacji węgla organicznego w poszczególnych elementach ekosystemu leśnego oraz opracowanie wiarygodnych metod pomiaru efektu realizacji tych działań.

Poniżej odnosimy się do części przedstawionej przez NIK Informacji o wynikach kontroli pt. Realizacja projektu strategicznego „Leśne Gospodarstwa Węglowe"

Wprowadzenie

1. str 7, akapit „*Część ekspertów oraz organizacji ekologicznych zwracało uwagę, że założenia Projektu nie miały uzasadnienia merytorycznego, a osiągnięte efekty środowiskowe będą znikome. Nie przedstawiono przy tym wiarygodnych analiz ekonomicznych Projektu ani chociażby wstępnie szacowanego kosztu jego realizacji.*

Działania kontrolne podjęto z inicjatywy własnej NIK w MKiŚ, DGLP oraz wybranych 12 nadleśnictwach, na terenie których realizowano Projekt LGW (w czterech województwach)."

Projekt ma charakter badawczy i jest realizowany w stosunkowo małej skali (7 tys. ha /9,2 mln ha lasów w Polsce co stanowi co stanowi 0,00076% powierzchni lasów). Jego zadaniem jest określenie czy i jakimi działaniami (dodatkowymi) możemy zwiększyć pochłanianie CO2 i magazynowanie C przez lasy. Ocena czy ten efekt jest znikomy i czy ma znaczenie może być dokonana po zakończeniu realizacji projektu. Negowanie jeszcze przed jego rozpoczęciem było i jest niezasadne.

Ocena ogólna

2. str. 8 „Środki wydatkowane na Projekt LGW nie zostały efektywnie wykorzystane *Cele Projektu Leśne Gospodarstwa Węglowe sformułowano w sposób wzajemnie wykluczający się, bowiem działania realizowane w jego ramach z jednej strony miały doprowadzić do zmagazynowania w lasach dodatkowych ilości węgla organicznego, a z drugiej miały służyć uzyskaniu dodatkowej biomasy możliwej do*

pozyskania i sprzedaży – co w przypadku jej wykorzystania w celach energetycznych spowodowałoby emisję wcześniej pochłoniętego CO2."

Piszący raport błędnie założył , że powstała w wyniku realizacji projektu masa drewna zostanie przeznaczona do spalenia. Przeciętnie niespełna 10% corocznie pozyskiwanego surowce jest przeznaczane na cele energetyczne. Dodatkowo, zgodnie z dyrektywami EU drewno spełniające je (RED II i RED III) tj. sklasyfikowane jako energetyczne jest uznawane jako zero emisyjne.

3. str. 8 „Środki wydatkowane na Projekt LGW nie zostały efektywnie wykorzystane *„Projekt Leśne Gospodarstwa Węglowe nie został właściwie przygotowany, w szczególności uwzględniając, że przed rozpoczęciem Projektu nie określono przewidywanych wydatków, jakie zostaną poniesione na jego realizację, a oszacowano je dopiero w 2023 r., w trakcie kontroli NIK, ustalając je na kwotę 78,6 mln zł. Brak planu finansowego Projektu nie sprzyjał efektywnemu wykorzystaniu środków, z uwagi na wynikające z tego ograniczenia w możliwości prowadzenia skutecznej kontroli wydatków oraz ich zorientowania na realizację zasadniczego celu Projektu, w tym wzrostu ilości CO2 pochłanianego przez ekosystem leśny. Ponadto niektóre postanowienia podstawowego aktu regulującego zasady realizacji Projektu34 opracowano nierzetelnie, co było spowodowane brakiem starannego działania oraz nieskuteczną kontrolą zarządczą w toku procedowania jego projektu*."

Projekt jest realizowany zgodnie z zasadami określonymi w Zarządzeniach Dyrektora Generalnego (2 z 2017 roku i 67 z 2018 roku). Planu finansowego dla całego okresu realizacji LGW nie sporządzono, ponieważ prace planistyczne dotyczącego tego przedsięwzięcia stanowiły integralną część składową planowania finansowo – gospodarczego obowiązującego w Lasach Państwowych. W okresie, objętym kontrolą NIK, procedurę planowania gospodarczego w Lasach Państwowych ustalały zarządzenia Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych, uwzględniające zapisy godnie z art. 58 ust.1 Ustawy, o lasach, zgodnie z którym środki związane z funduszem leśnym są przeznaczane dla nadleśnictwa na wyrównywanie niedoborów powstających przy realizacji zadań:
1. gospodarki leśnej,
2. dotyczących administracji publicznej w zakresie leśnictwa.

Wyrównywanie to może mieć charakter dopłat podmiotowych lub dopłat przedmiotowych (dopłat „celowych" do wyodrębnionych działań). Mając na względzie zapisy ww. zarządzeń Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych przyjąć trzeba, iż koszty działań nadleśnictw „pilotażowych" w ramach LGW stanowiły element planowanych kosztów w zakresie gospodarki leśnej, uwzględnianych przy ustaleniu corocznie planowanych dopłat podmiotowych do nadleśnictw. W sposób przedmiotowy (tj. z przeznaczeniem na skonkretyzowane

działania) planowano natomiast wydatkowanie środków, związanych z funduszem leśnym w odniesieniu do zakładów Lasów Państwowych, świadczących określone usługi na rzecz DGLP w związku z realizacją LGW. Okoliczność ta powodowała brak konieczności tworzenia odrębnego planu finansowego Projektu.
Finansowanie jak i proces rozliczenia działań LGW odbywają się na zasadach ogólnych wskazanych każdorazowo w zarządzeniach Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych w sprawie planu finansowo-gospodarczego PGL LP na dany rok.

Szczegółowy wykaz zadań zaplanowanych do sfinansowania ze środków związanych z funduszem leśnym, sporządzany jest na podstawie katalogu wydatków funduszu leśnego. W części dotyczącej umowy z konsorcjum badawczym harmonogram jest zawarty w umowie na realizację pracy badawczej.

Mając powyższe na uwadze trudno zgodzić się z argumentacją przedstawioną przez piszących Informację. Może ona wynikać, z faktu przyjęcia przez kontrolerów NIK dokumentacji projektowej jaka była przygotowywana na potrzeby sprawozdawcze dla MKiŚ. Jednak była ona dodatkową w stosunku do obowiązującej (zgodnie z Zarządzeniami DG) w LP. Ten fakt był wielokrotnie podnoszony przez stronę LP podczas kontroli i nie znalazł uznania.

4. str. 8 „Środki wydatkowane na Projekt LGW nie zostały efektywnie wykorzystane
„Minister właściwy ds. środowiska nie sprawował rzetelnego nadzoru nad planowaniem, jak i realizacją Projektu Leśne Gospodarstwa Węglowe. Nie zapewnił sobie wystarczającego wpływu na przygotowanie i wdrożenie Projektu przez Dyrektora Generalnego LP, mimo że wg SOR Ministerstwo Środowiska było odpowiedzialne za jego przygotowanie i realizację, a Minister za sprawowanie nadzoru nad LP i nad gospodarką leśną w lasach stanowiących własność Skarbu Państwa, gdzie Projekt był wdrażany36. Minister nie podjął działań w celu wyegzekwowania od Dyrektora Generalnego LP rzetelnie oszacowanej wielkości budżetu Projektu, co ograniczało możliwości sprawowania nadzoru nad wydatkowaniem środków na jego realizację”

Minister właściwy do spraw środowiska wyraził zgodę na realizacje projektu zgodnie z zasadami obowiązującymi w LP w tym w rocznym trybie planowania. Raportowanie do MKIŚ odbywało się na zasadach określonych w kolejnych iteracjach systemu sprawozdawczego (Monalisa i eRisc). Systemy oraz związane z nimi zasady raportowania w tym wzory dokumentów zostały udostępnione po rozpoczęciu realizacji projektu LGW.

5. str. 8 „Środki wydatkowane na Projekt LGW nie zostały efektywnie wykorzystane
Nadzór Ministra nad PGL LP w zakresie realizacji Projektu Leśne Gospodarstwa

Węglowe był niewystarczający i ograniczył się jedynie do przyjmowania okresowych raportów z jego realizacji bez dostatecznie wnikliwej analizy zawartych w nich danych, które jak wykazała kontrola NIK, okazały się nierzetelnymi.
Nie można potwierdzić braku zainteresowania realizacją projektu ze strony MKiŚ. Istnieje liczna korespondencja (email) pomiędzy ministerstwem (Departamentami Leśnictwa oraz departamentem odpowiedzialnym za projekty) a LP dotycząca poszczególnych sprawozdań z realizacji projektu w której wyjaśniane i uszczegóławiane są przekazywane informacje.

6. str. 8 „Środki wydatkowane na Projekt LGW nie zostały efektywnie wykorzystane *Na obszarze blisko 1/3 wszystkich wydzieleń leśnych objętych Projektem Leśne Gospodarstwa Węglowe, PGL LP realizowało działania, które nie przyczyniały się do osiągnięcia głównego celu tego Projektu, jakim było zwiększenie ilości CO2 pochłanianego przez ekosystem leśny, bowiem prognozowana, dodatkowa wielkość pochłoniętego w ciągu 30 lat CO2 była albo wartością ujemną albo równą zero.*
Oznaczało to, że ich realizacja na tych obszarach skutkować będzie zmniejszonym pochłanianiem CO2 niż w przypadku gdyby ich w ogóle nie realizowano lub nie przyniesie żadnego efektu w postaci dodatkowego pochłaniania dwutlenku węgla. Kontynuowanie tzw. działań dodatkowych, których prognozowane efekty (określone w 2018 r.) wskazywały na ich niezgodność z celami Projektu LGW było, zdaniem NIK, nieuzasadnione – podobnie jak dalsze wydatkowanie na nie środków w ramach Projektu. Brak zapewnienia przez DGLP trafności doboru wydzieleń leśnych i zaplanowanych na nich działań oraz niedokonanie stosownych korekt w tym zakresie w trakcie trwania Projektu sprawiły, że oszacowany finalny efekt jego realizacji nie był w pełni miarodajny.

Konkluzja o braku zasadności prowadzenia działań z powodu braku wykazania ich efektu lub gdy efekt ten jest wyrażony w wartością ujemną jest pozbawiona zasadności. Faktem są tylko wartości (zerowe lub ujemne) ale nie podano innego faktu czyli z jakiego powodu one powstały. W ramach projektu badawczego poza weryfikacją efektywności poszczególnych działań dodatkowych, realizowane jest dostosowanie 'kalkulatora" (model CBM CFS3 tzw kanadyjski) liczącego tę dodatkowość do warunków polskich oraz bieżące wdrażanie najnowszych wyników badań naukowych pozwalających do coraz dokładniejsze obliczenia. Część z działań dodatkowych nie ma jeszcze wystarczająco udokumentowanych wiarygodnych sposobów obliczenia i opisana przez Panów Kontrolerów dotyczy właśnie takich sytuacji. Przykładem uzupełnienie możliwości obliczania z zastosowaniem metodyki szacowania efektu dodatkowości dla działania związanego z inicjowaniem odnowienia naturalnego. O tym fakcie informacja była przekazywana kontrolującym wielokrotnie. Mając powyższe na uwadze oraz badawczy charakter projektu i czas jego trwania (do końca 2046 roku) niezasadnym

jest twierdzenie o braku zasadności realizacji zaplanowanych zadań.

7. str. 9 „Środki wydatkowane na Projekt LGW nie zostały efektywnie wykorzystane *„Informacje ujmowane w raportach okresowych z realizacji Projektu Leśne Gospodarstwa Węglowe w latach 2019–2023 (I połowa) składanych przez DGLP do MKiŚ nie były zgodne ze stanem faktycznym w zakresie zarówno wysokości poniesionych kosztów, stopnia realizacji poszczególnych działań, jak i osiągniętych efektów. DGLP w sposób nierzetelny monitorowała efekty realizacji Projektu, a niektóre dokumenty sprawozdawcze sporządzono dopiero w trakcie kontroli NIK. Także wewnętrzne regulacje DGLP określające założenia i zasady realizacji Projektu opracowano nierzetelnie, co m.in. dotyczyło dokumentacji procesu sprzedaży tzw. Jednostek Dwutlenku Węgla, przez co dokumentacja ta była opracowywana w sposób dowolny.”*

Zapis w tym akapicie wskazuje wprost, że wszystkie dokumenty były sporządzane w sposób nierzetelny. Jest to niezgodne z stanem faktycznym. Dotyczy zarówno kwartalnych sprawozdań jak i dokumentacji sprzedaży JDW.

8. str. 9 „Środki wydatkowane na Projekt LGW nie zostały efektywnie wykorzystane *„W początkowym okresie prowadziły te działania wyłącznie na podstawie uzgodnień z DGLP, nie dysponując informacjami na temat ich prognozowanego wpływu na środowisko, w tym wielkości pochłaniania CO2, bowiem aplikację umożliwiającą opracowanie indywidualnych zadań w ramach Projektu DGLP udostępniła nadleśnictwom dopiero we wrześniu 2018 r”*

Negatywnie oceniany przez NIK brak oprogramowania/aplikacji na początku jego realizacji wynikał z faktu, że jest ona jednym z produktów projektu a późniejsze (niż na początek projektu) jej udostępnienie nie miało znaczącego wpływu na jego realizację.
Dodatkowo należy jeszcze zauważyć że w okresie przed wdrożeniem dedykowanej aplikacji raportowanie z nadleśnictw odbywało się za pomocą przygotowanego arkusza programu Excel. Ponad to podsumowanie rzeczowe i finansowe działań zrealizowanych w 2017 r. znajdowało się w notach księgowych obciążających DGLP

Synteza wyników kontroli

9. str. 10 „Mało perspektywiczne rezultaty działań mających zwiększać pochłanianie CO2 *Oszacowane rezultaty Projektu LGW, a także uruchomionego na jego bazie projektu rozwojowego „Lasy Węglowe” nie będą miały zauważalnego wpływu na wzrost redukcji dwutlenku węgla. Krajowe emisje CO2 średnio rocznie wynoszą bowiem ok. 325,6 mln ton38, podczas gdy podstawowy efekt Projektu LGW39 wyniósł 1,006 mln ton CO2. W wyniku kolejnych „rekalkulacji” tej prognozy, jej*

wielkość w kwietniu 2023 r. oszacowano na 0,929 mln ton CO2. Realizacja projektu LGW prowadzić ma zatem do redukcji CO2 o ok. 0,031 mln ton rocznie40, a projektu „Lasy Węglowe" o ok. 0,101 mln 6 *ton rocznie41. Oznacza to, że efekty tych projektów będą stanowiły zaledwie odpowiednio 0,1 i 0,3 promila krajowej emisji dwutlenku węgla. Równocześnie w latach realizacji Projektu LP corocznie zwiększały pozyskanie drewna. W ocenie NIK, faktycznym zatem celem Projektu była poprawa wizerunku przedsiębiorstwa poprzez stworzenie iluzji, że LP w praktyczny sposób walczą ze zmianami klimatu i tym samym odwrócenie uwagi opinii publicznej od istotnego problemu, jakim była intensywna wycinka lasów.*

Zastosowana metodyka wykazania małego znaczenia projektu LGW opiera się o błędne założenia. Porównanie emisji CO2 w skali całego kraju do prognozowanych efektów projektu w skali 7 tyś ha jest nierzetelne. By spróbować przenieść skalę projektu na poziom całego kraju należało by odnieść się do możliwości zwiększenia pochłaniania CO2 w skali całych lasów w Polsce, czyli powierzchni 9,2 mln ha. Zgodnie z wyliczeniami NIK roczne pochłanianie dla 7 tys. ha wynosi 0,031 mln ton co daje na 1 ha 4,42 tony dodatkowo pochłoniętego CO2 na rok. Jeśli odniesiemy to do powierzchni lasów w Polsce wówczas efekt dodatkowego pochłaniania = 9,2 mln ha x 4,42 tony CO2 na ha będzie wynosił niespełna 41 mln ton dodatkowo pochłoniętego CO2 na rok. Stanowi to ponad12 % krajowej emisji oraz prawie trzykrotne zwiększenie pochłaniania CO2 przez lasy – z obecnie jest to ok 15 mln ton netto. Oczywiście to podejście jest tylko teoretycznie możliwe ale jego zadaniem było wykazanie braku słuszności założeń NIK.
Mając powyższe na uwadze ocena NIK dotycząca rzeczywistego celu realizacji projektu jest nietrafna.

Postawiona przez NIK teza że celem projektu *„poprawa wizerunku przedsiębiorstwa poprzez stworzenie iluzji, że LP w praktyczny sposób walczą ze zmianami klimatu i tym samym odwrócenie uwagi opinii publicznej od istotnego problemu, jakim była intensywna wycinka lasów"* jest co najmniej dyskusyjna. Nie znane są prawne rozstrzygnięcia które podważają zasadność prowadzonych przez LP działań gospodarczych. Również samo użycie stwierdzenia „wycinka" sugeruje, że bezpowrotnie usunięto drzewa z powierzchni i nie będzie tam posadzony nowy las. Jest to niezgodne z prawdą i nadaje negatywną i nieprawdziwą narrację dla całego dokumentu.

10. str. 10 „Mało perspektywiczne rezultaty działań mających zwiększać pochłanianie CO2 *Zdaniem NIK bardziej efektywnym działaniem zmierzającym do wzrostu redukcji CO2 byłoby, obok zwiększania powierzchni lasów, ograniczenie wycinki drzew, w szczególności z przeznaczeniem tak pozyskanego drewna do celów energetycznych – co dodatkowo zmniejszyłoby emisję CO2. Tymczasem biopaliwa stałe dominowały w krajowej strukturze pozyskania energii ze źródeł*

odnawialnych, a ich spalanie stanowiło aż ponad 70% tej energii. Równocześnie w latach realizacji Projektu zużycie energii z biopaliw stałych utrzymywało się na wysokim poziomie, podobnie jak skala pozyskania drewna przez LP. Poza poprawą wizerunku Lasów Państwowych oraz podmiotów gospodarczych współfinansujących realizację niektórych zadań, Projekt w znikomym stopniu przyczyniał się do rzeczywistego rozwiązywania problemów związanych z nadmiernymi emisjami CO2 w Polsce.

Zapis dotyczący wskazania działań jakie były by bardziej efektywne jest konsekwencją wcześniej opisanych, przyjętych błędnych założeń. Należy zwrócić także uwagę na sugerowanie znaczącej ilości (ponad 70% energii z OZE) biomasy przeznaczanej na cele energetyczne. Poza faktem że autorzy posługują się danymi sprzed 7 i 6 lat, to po przełożeniu tego na ilość energii wytwarzanej przez całą energetykę to są one redukowane do ok 10%. Dodatkowo, jeśli podejmuje się taką dyskusję (dyskwalifikującą drewno jako materiał energetyczny) to nie można zapominać o zaopatrzeniu w nią odbiorców indywidualnych, tym bardziej że w większości to są odbiorcy wrażliwi społecznie. Zdecydowana większość z tych 10% to właśnie Ci odbiorcy.

11. str. 10 „Sprzeczność podstawowych celów Projektu LGW”
Pierwotnie określone (w 2017 r.) cele Projektu LGW w praktyce nie były realizowane, zostały bowiem znacząco zmodyfikowane już w 2018 r. W Zarządzeniu nr 67 z 2018 r. ws. LGW, które weszło w życie z dniem podpisania, z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2018 r., będącym odtąd podstawowym dokumentem stanowiącym założenia Projektu LGW, cele działań dodatkowych sformułowano w sposób wzajemnie wykluczający się. Działania realizowane w jego ramach z jednej strony miały doprowadzić do zmagazynowania w lasach dodatkowych ilości węgla organicznego, a z drugiej miały służyć uzyskaniu dodatkowej biomasy możliwej do pozyskania i sprzedaży – co w przypadku jej wykorzystania w celach energetycznych spowodowałoby emisję wcześniej pochłoniętego CO2. Warto przy tym zauważyć, że wskaźnik emisji CO2 przy spalaniu drewna opałowego oraz odpadów pochodzenia drzewnego jest wyższy od wartości tego wskaźnika np. dla węgla kamiennego lub brunatnego.

Ta "znacząca" modyfikacja polegała na dodaniu jeszcze jednego celu jakim jest zwiększenie ilości biomasy dla części z nich jako efekt działań dodatkowych. Jest oczywistym, że większe pochłanianie CO2 i wbudowanie węgla organicznego powoduje przyrost masy i zostało tu usankcjonowane w zmianie Zarządzenia. Kolejny raz sugeruje się, że ta dodatkowa biomasa zostanie zużyta na cele energetyczne, co stoi w sprzeczności z wieloletnią praktyką gdzie niespełna 10% pozyskanej masy drewna jest udostępniane na cele energetyczne i z tego zdecydowana większość dla odbiorców indywidualnych. Zgadzając się z informacją

o nieznacznie (97,5 do 112kgGJ) wyższej emisyjności drewna w stosunku do węgla należy pamiętać, że emisja ta w przeciwieństwie do pochodzącej z paliw kopalnych jest w stosunkowo krótkim czasie powtórnie pochłaniana przez to samo źródło pochodzenia - las. Stąd drewno zgodnie z dyrektywami EU (obecnie RED II i RED III) jeśli spełnia wskazane warunki dotyczące zasady kaskadowego wykorzystania drewna jest uznane za OZE.

12. str. 11 „Brak planu finansowego Projektu LGW”
Przed rozpoczęciem realizacji Projektu LGW nie sporządzono planu finansowego (budżetu) tego Projektu, obejmującego cały okres jego realizacji. Planowane wydatki na realizację Projektu LGW wykazywane były jedynie w składanych do MKiŚ raportach z jego realizacji za kolejne okresy od 2019 r. oraz w Kartach Projektu, przy czym ujmowano je w większości przypadków we wzrastających kwotach, odpowiadających uprzednio poniesionym kosztom. Ostatecznie, tylko w badanym okresie planowane koszty zwiększyły się z 41,6 mln zł (wykazane dopiero w 2018 r.) do 78,6 mln zł (ujęte w raporcie okresowym z realizacji za październik 2023 r.), a łączny koszt Projektu LGW został oszacowany dopiero w trakcie kontroli NIK. Łączne wydatki na Projekt poniesione w badanych latach 2017–202350 wyniosły 65,5 mln zł i obejmowały głównie: koszty zleconych badań naukowych (56 %) oraz koszty działań realizowanych w nadleśnictwach (40 %). W okresie tym łączne przychody Projektu, jakimi były środki uzyskane ze sprzedaży JDW, wyniosły 3,7 mln zł, co stanowiło 6 % poniesionych łącznych kosztów Projektu.

Planu finansowego dla całego okresu realizacji LGW nie sporządzono, ponieważ prace planistyczne dotyczącego tego przedsięwzięcia stanowiły integralną część składową planowania finansowo – gospodarczego obowiązującego w Lasach Państwowych. W okresie, objętym kontrolą NIK, procedurę planowania finansowo – gospodarczego w Lasach Państwowych ustalały zarządzenia Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych, uwzględniające zapisy godnie z art. 58 ust.1 Ustawy, o lasach, zgodnie z którym środki związane z funduszem leśnym są przeznaczane dla nadleśnictwa na wyrównywanie niedoborów powstających przy realizacji zadań: 1) gospodarki leśnej, 2) dotyczących administracji publicznej w zakresie leśnictwa. Wyrównywanie to może mieć charakter dopłat podmiotowych lub dopłat przedmiotowych (dopłat „celowych” do wyodrębnionych działań). Mając na względzie zapisy ww. zarządzeń Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych przyjąć trzeba, iż koszty działań nadleśnictw „pilotażowych” w ramach LGW stanowiły element planowanych kosztów w zakresie gospodarki leśnej, uwzględnianych przy ustaleniu corocznie planowanych dopłat podmiotowych do nadleśnictw. W sposób przedmiotowy (tj. z przeznaczeniem na skonkretyzowane działania) planowano natomiast wydatkowanie środków, związanych z funduszem leśnym w odniesieniu do zakładów Lasów Państwowych, świadczących określone usługi na rzecz DGLP w związku z realizacją LGW. Okoliczność ta powodowała

brak konieczności tworzenia odrębnego planu finansowego Projektu, a co za tym idzie wniosek sformułowany w tym zakresie przez kontrolujących pozbawiony jest uzasadnionych podstaw.

13. str. 11 „Brak nadzoru Ministra nad przygotowaniem i wdrożeniem Projektu przez DGLP"
Projekt przed jego rozpoczęciem, jak również w większej części okresu jego wykonywania, nie miał ustalonego harmonogramu finansowego i oszacowanych kosztów w przewidywanym okresie realizacji. Mimo tego Minister nie podjął ze swojej inicjatywy działań w celu wyegzekwowania od DGLP rzetelnego określenia budżetu Projektu

Projekt jest realizowany na podstawie Zarządzeń (2 z 2017 i 67 z 018) Dyrektora Generalnego i jego plan finansowy jest ustalany w rocznych planach prowizorium i zasadniczym na zasadach obowiązujących dla wszystkich jednostek organizacyjnych LP. Także rozliczanie jest realizowane w cyklach rocznych. Dodatkowo na potrzeby sprawozdawcze dla MKiŚ, zgodnie z określonymi przez nie procedurami, składane były raporty kwartalne, następnie miesięczne oraz informacje roczne.

14. str. 11 „Brak nadzoru Ministra nad przygotowaniem i wdrożeniem Projektu przez DGLP"
Minister także nie opiniował, nie uzgadniał oraz nie poddawał ocenie zarządzeń Dyrektora Generalnego LP ws. LGW, pomimo że były one jedynymi aktami regulującymi zasady realizacji Projektu. (podkreślenie własne).

W tym akapicie kontrolujący wbrew wcześniejszym zapisom, przyznają że Zarządzenia DG są jedynymi aktami regulującymi zasady realizacji projektu. Jest to dodatkowy argument, mając to na uwadze wcześniej wskazane, zdaniem NIK, nieprawidłowości odnoszące się do braku harmonogramu finansowego i rzeczowego dla całego okresu planowania i realizacji projektu, że nie są one zasadne.

15. str. 12 „*Kontynuowanie realizacji części tzw. „działań dodatkowych" pomimo braku ich perspektywiczności"*
DGLP nie zapewniła trafności doboru wydzieleń leśnych nadleśnictw uczestniczących w Projekcie oraz realizowanych na nich działań, które prowadzić miały do zwiększenia ilości CO2 pochłanianego przez ekosystem leśny oraz nie dokonała korekt w tym zakresie w trakcie trwania Projektu. Na efekt w postaci dodatkowo zakumulowanego dwutlenku węgla (1,006 mln ton), składały się bowiem zsumowane działania realizowane na 3 004 wydzieleń objętych Projektem LGW spośród których we wrześniu 2018 r. dla 50 wydzieleń (2 %) uzyskiwany efekt był ujemny (co oznaczało, że w wyniku realizacji działań dodatkowych pochłanianie

dwutlenku węgla zmniejszy się w okresie 30 lat w porównaniu do stanu, w którym tych działań by w ogóle nie realizowano), a dla 851 wydzieleń (28 %) nie uzyskiwano żadnego efektu. W części tych wydzieleni zaplanowane działania już zrealizowano, a w innych je kontynuowano. Powyższe było działaniem nieracjonalnym i nierzetelnym, należało bowiem kontynuować realizację działań dodatkowych wyłącznie w tych wydzieleniach, dla których już w 2018 r. obliczono (oszacowano), że przyniosą one pozytywny efekt dla środowiska, tj. faktycznie dodatkową ilość pochłoniętego dwutlenku węgla (rozumianą tu jako wartość dodatnia).

Zapis dotyczący braku perspektywiczności jest powtórzeniem z początkowej treści tej informacji. Konkluzja o braku zasadności prowadzenia działań z powodu braku wykazania ich efektu lub gdy efekt ten jest wyrażony wartością „0" lub ujemną jest pozbawiona zasadności. Faktem są tylko wartości (zerowe lub ujemne) ale nie podano innego faktu czyli z jakiego powodu one powstały. W ramach projektu badawczego, poza weryfikacją efektywności poszczególnych działań dodatkowych, realizowane jest dostosowanie 'kalkulatora'' (model CBM CFS3 tzw kanadyjski) liczącego tę dodatkowość do warunków polskich oraz bieżące wdrażanie najnowszych wyników badań naukowych pozwalających do coraz dokładniejsze obliczenia. Część z działań dodatkowych nie ma jeszcze wystarczająco udokumentowanych wiarygodnych sposobów obliczenia i opisana przez Panów Kontrolerów dotyczy właśnie takich sytuacji. Przykładem uzupełnienie możliwości obliczania z zastosowaniem metodyki szacowania efektu dodatkowości dla działania związanego z inicjowaniem odnowienia naturalnego. O tym fakcie informacja była przekazywana kontrolującym wielokrotnie. Mając powyższe na uwadze oraz badawczy charakter projektu i czas jego trwania (do końca 2046 roku) niezasadnym jest twierdzenie o braku zasadności realizacji zaplanowanych zadań.

16. str. 12 „*Niezapewnienie nadleśnictwom możliwości opracowania PW przez pierwsze 1,5 roku realizacji Projektu. Specjalną aplikację, pozwalającą nadleśnictwom na opracowanie Programów Węglowych (PW) wg obowiązującego wzoru, w tym automatyczne określenie szacunkowej zawartości węgla na początku i na końcu okresu prognostycznego oraz dodatkowej ilości pochłoniętego CO2, DGLP udostępniła nadleśniczym dopiero 18 września 2018 r. Jednocześnie do dnia zakończenia kontroli nie udostępniono im narzędzia umożliwiającego określenie szacunkowej wielkości biomasy. Skutkiem powyższego było dopuszczenie przez DGLP, w okresie od lutego 2017 r. do września 2018 r., do realizacji działań dodatkowych w nadleśnictwach pomimo braku posiadania przez nich dokumentu obejmującego zestawienie projektowanych działań dodatkowych w nadleśnictwie wraz z ich przewidywanym efektem dodatkowego pochłaniania, obliczonym dla okresu prognostycznego. Nadleśnictwa sporządziły swoje PW dopiero we wrześniu lub w październiku 2018 r., przy czym Programy te nie zawierały wymaganej informacji o szacunkowej wielkości biomasy w wydzieleniu leśnym, w związku z*

realizacją jednego z celów Projektu LGW. Nałożenie na nadleśnictwa wymogu ewidencjonowania biomasy w sytuacji, gdy sama DGLP nie dysponowała możliwościami wykonania takich obliczeń, było działaniem nierzetelnym.

Kolejnym powtórzeniem jest zapis dotyczący niezapewnienia nadleśnictwom opracowania Programów Węglowych. Obliczenie programów węglowych jest funkcją dedykowanego oprogramowania. Negatywnie oceniany przez NIK jego brak na początku realizacji projektu wynikał z faktu, że jest on jednym z produktów projektu. Późniejsze (niż na początek projektu) jego udostępnienie nie miało znaczącego wpływu na realizację. Podobna sytuacja dotyczy braku obliczonej dodatkowej biomasy masy – było to jedno z zadań projektu które w perspektywie jego realizacji miało być wykonane. Z racji że LGW jest projektem w przeważającej części badawczym postępowanie wdrażające kolejne osiągniecia i zdobywaną wiedzę w praktyczne działania (w tym przypadku obliczenia biomasy) są w naszej ocenie zasadne.

17. str. 13 „*Wykazywanie informacji niezgodnych ze stanem faktycznym w raportach okresowych dla MKiŚ".*

DGLP w czasie trwania czynności kontrolnych zaktualizowała oraz uzupełniła kartę projektu o wszystkie wykazane koszty oraz zadania. Oszacowano również przyszłe koszty promocji oraz narad i spotkań do 2026 r. na podstawie dotychczas poniesionych wydatków.

18. str. 13 „*Nierzetelne monitorowanie w DGLP efektów realizacji Projektu"*
DGLP nie realizowała obowiązku określonego w § 15 ust. 1 Zarządzenia nr 67 z 2018 r. ws. LGW, polegającego na terminowym sporządzaniu ZSRPW59, sporządzono je bowiem dopiero w toku kontroli NIK, a nie w terminie do końca II kwartału roku następnego po roku realizacji prac objętych sprawozdaniem. Ponadto poprzez zawarcie w nich wyłącznie powierzchni i kosztu zrealizowanych działań, nie stanowiły one informacji zawierającej dane rzeczowe umożliwiające potwierdzenie realizacji działań dodatkowych w danym okresie, przez co ich zawartość była niezgodna z § 2 ust. 1 pkt 14 zarządzenia nr 67 z 2018 r. ws. LGW.

ZSRPW były sporządzane na bieżąco, w miarę otrzymywania z RDLP zatwierdzonych Sprawozdań z Realizacji PW. W ZSRPW znajdowały się zbiorcze dane, których źródłem były Sprawozdania z Realizacji PW. Nie zasadne jest powielanie danych zawartych w dokumentach źródłowych w sprawozdaniu Zbiorczym. ZSRPW zawierało dane rzeczowe – powierzchnię działań dodatkowych (ha) oraz ich koszt (zł) co umożliwiało potwierdzenie realizację działań dodatkowych przez Nadleśnictwa.
W § 14 ust. 3 zarządzenia nr 28 z dnia 19.04.2024 r. określono termin przesyłania Sprawozdań z Realizacji Programów Węglowych przez regionalne dyrekcje Lasów

Państwowych do Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych. Dodatkowo w § 15 ust. 1 sprecyzowano termin sporządzania ZSRPW (do końca II kwartału) oraz w załączniku nr 7 ustalono jego wzór.

19. str. 13 „*Malejąca popularność aukcji JDW”.*
W badanym okresie odbyło się osiem aukcji JDW: po jednej w latach 2018–2020 i 2022 r. oraz po dwie w 2021 r. i 2023 r. Łącznie sprzedano na nich 153,8 tys. JDW za kwotę 3,7 mln zł. Liczba JDW sprzedanych w toku poszczególnych aukcji wynosiła od 6,0 tys. do 34,3 tys., przy czym najwięcej sprzedano w ramach pierwszej aukcji. W każdej z nich brało udział do dziewięciu podmiotów – były to głównie spółki Skarbu Państwa. Jednak pomimo regularnie prowadzonych działań promocyjnych w tym zakresie, ostatnie dwie aukcje (w kwietniu i wrześniu 2023 r.) cieszyły się najmniejszą popularnością: wzięły w nich udział odpowiednio tylko trzy i pięć podmiotów, a liczba sprzedanych JDW wyniosła odpowiednio zaledwie 14,3 tys. i 6,0 tys. Dobrowolne nabywanie JDW przez podmioty gospodarcze cieszyło się ograniczonym zainteresowaniem, gdyż – poza aspektami wizerunkowymi (PR/CSR) - nie wiązało się z innymi korzyściami, w szczególności z tytułu obniżenia kosztów uprawnień do emisji CO2.

Konkluzja dot. jedynie korzyści wizerunkowych Nabywców JDW nie jest prawdziwa. Zgodnie z obowiązującymi regulacjami Nabywca ma również prawo wyboru przedsięwzięcia, które zostanie zrealizowane za równowartość środków zakupionych JDW. Jest to wartość dodana projektu, która również zachęca Nabywców do wzięcia udziału w Aukcji JDW. Nie jest również prawdą stwierdzenie „*W każdej z nich brało udział do dziewięciu podmiotów – były to głównie spółki Skarbu Państwa”.* Poniższa tabela przedstawia uczestników poszczególnych aukcji. Są tam zarówno spółki skarbu państwa jak i podmioty prywatne także z zagranicy.

Rok	Kupujący
2018	Jastrzębska Spółka Węglowa S.A.
	KGHM Polska Miedź S.A.
	Budimex S.A.
	Grupa LOTO S.A.
	Energa S.A.
2019	Polskie Linie Lotnicze LOT S.A.
	Jastrzębska Spółka Węglowa S.A.
	KGHM Polska Miedź S.A.
	Energa S.A.
	EGGER Biskupiec Sp z O.O
	Fundacja Ochrony Środowiska
	LokatyZiemskie Sp z O.O
2020	Lafarge Cement S.A.
	Grasp Group sp z O.O.
	Jastrzębska Spółka Węglowa S.A.
	BNP Paribas Bank Polska S.A.
	Bank Handlowy w Warszawie S.A.
	Wolf Technika Grzewcza sp. z o .o.
	Leroy Merlin Polska sp.z o.o.
	EGGER Biskupiec sp. z o.o.
	Polskie Linie Lotnicze LOT S.A.
2021 wiosna	PZU S.A.
	PZU Zycie S.A.
	DHL Expres sp z o.o.
	BioMed sp z o.o.
2021 jesień	LUXMED
	Polskie Linie Lotnicze LOT S.A.
	BioMed sp z o.o.
	SPROUT Europe APS
	Volkswagen Poznań
2022	Tauron Sprzedaż Sp. z o.o.
	Tauron Sprzedaż GZE Sp. z o.o.
	LUXMED
	Polskie Linie Lotnicze LOT S.A.
	TRANSITION TECHNOLOGIES MS S.A
	Castorama Polska sp.z o.o.
	TEVA PHARMACEUTICALS
	Bank Ochrony Środowiska
2023 wiosna	Tauron Sprzedaż Sp. z o.o.
	Tauron Sprzedaż GZE Sp. z o.o.
	TUW Polski Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych
2023 jesień	Tauron Sprzedaż Sp. z o.o.
	Tauron Sprzedaż GZE Sp. z o.o.
	LUXMED
	PKO Bank Polski S.A.
	Polskie Linie Lotnicze LOT S.A.
2024	Tauron Sprzedaż Sp. z o.o.
	Tauron Sprzedaż GZE Sp. z o.o.

20. str. 13 „*Przedwczesne i nieuzasadnione zaangażowanie w nowy, kosztowny projekt”.*
DGLP zlecała prace przygotowawcze nad systemem certyfikacji JDW, celem wprowadzenia do praktyki gospodarczej obrotu jednostkami pochłoniętej emisji CO2 i umożliwienia podmiotom objętym systemem EU ETS nabywanie takich jednostek oraz wywiązanie się z „limitów” emisyjnych, wynikających z pakietu klimatycznoenergetycznego60. Jednakże ani przed rozpoczęciem realizacji projektu LGW, ani w jego trakcie nie istniały podstawy prawne powalające na włączenie usuwania CO2 do systemu EU ETS, co mogłoby umożliwić podmiotom skompensowanie części swoich emisji poprzez zakup JDW. Minister złożył propozycję zaprezentowaną na posiedzeniu grupy roboczej ds. środowiska Rady UE, odnoszącą się do systemowych rozwiązań pochłaniania CO2 przez lasy, która jednak nie zyskała poparcia innych państw członkowskich. Pomimo tego, już w 2022 r., tj. w trakcie realizacji projektu badawczego LGW, LP rozpoczęły realizację nowego, kosztownego projektu pod nazwą „Lasy Węglowe”. Stanowił on kontynuację Projektu LGW, a w jego ramach zaplanowano uzyskanie przez LP dochodu ze sprzedaży jednostek pochłaniania CO2 (tzw. „kredytów węglowych”) w łącznej wysokości 386 mln zł, przy wydatkowaniu na jego realizację kwoty 399 mln zł.

Nie jest prawdą, że DGLP zleciła prace przygotowawcze nad systemem certyfikacji JDW celem udostępnienia ich w systemie EU ETS. Zlecenie IBL dotyczyło rozpoznania możliwości certyfikacji w ramach systemów dobrowolnych a EU ETS takim nie jest. Projekt Lasy Węglowe dotyczy możliwej certyfikacji jednostek pochłaniania w ramach nowo opracowywanego systemu określonego w REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL establishing a Union certification framework for carbon removals.
Projekt Lasy Węglowe nie jest kontynuacją projektu LGW. Wykorzystuje natomiast efekty tego projektu np. w zakresie najbardziej efektywnych, pod względem pochłaniania CO2 i magazynowania C, działań dodatkowych i możliwości obliczenia tego efektu.

21. str. 14 „*Nierzetelne przygotowanie założeń dotyczących wymaganej dokumentacji procesu sprzedaży JDW”.*
Dyrektor Generalny LP nie ustalił zawartości (wzoru) raportu, który miał być sporządzany każdorazowo po zakończeniu aukcji JDW, ani terminów na jego sporządzenie. W związku z tym dokumentacja z przeprowadzenia aukcji JDW była sporządzana w sposób niejednolity, w różnej formie i w różnym czasie po jej zakończeniu. NIK zwrócił uwagę, że ww. raport był podstawowym dokumentem zawierającym informacje z przeprowadzonej aukcji w związku z tym jego zawartość powinna być określona, ujednolicona i uregulowana, co pozwoliłoby na gromadzenie niezbędnych i istotnych danych z przebiegów aukcji w sposób

uporządkowany oraz przyczyniłoby się do zapewnienia skutecznego nadzoru nad przebiegiem tych procesów. Ponadto, nie dochowywano wymogów w zakresie publikacji cen jednostkowych JDW przed ogłaszanymi aukcjami

Raporty z kolejnych aukcji były składane zgodnie z zasadami określonymi w Zarządzeniu 67 DG z 2018 roku. Ocena wskazana przez NIK ma charakter subiektywny i poza ogólnym stwierdzeniami nie wskazuje na negatywne konsekwencje takiego sposobu postępowania.
Nie dochowanie wymogów w zakresie publikacji cen JDW polegało na ich zbyt późnym ogłaszaniu (ok dwa tygodnie przez aukcją). To było związane z zamieszczaniem ceny średniej z ostatniego miesiąca przed datą aukcji czego efektem niedochowanie miesięcznego wyprzedzenia. Powyższe nie miało praktycznego znaczenia dla przebiegu aukcji. Zgodnie z zaleceniami pokontrolnymi zmieniony został sposób obliczania ceny JDW.

22. str. 14 „*Niewystarczające zabezpieczenie interesów DGLP związanych z koordynacją Projektu LGW przez CKPŚ W okresie pierwszych sześciu miesięcy realizacji Projektu LGW nie zabezpieczono wystarczająco interesów DGLP związanych z koordynacją Projektu LGW przez CKPŚ poprzez brak zawarcia stosownego porozumienia regulującego zasady współpracy pomiędzy stronami. Wymóg zawarcia takiego porozumienia, a także udzielenia Dyrektorowi CKPŚ pełnomocnictwa do działania wynikał z Zarządzenia nr 2 z 2017 r. ws. LGW. Porozumienie między DGLP a CKPŚ zostało zawarte dopiero 8 czerwca 2017 r. Za zrealizowane we wcześniejszym okresie działania koordynatora Projektu LGW, CKPŚ obciążyło DGLP kosztami tych działań w łącznej wysokości 220,8 tys. zł. W ocenie NIK pełnienie przez CKPŚ funkcji koordynatora Projektu LGW przed ww. datą stwarzało ryzyko braku możliwości dochodzenia swoich praw przez DGLP w przypadku niewłaściwej realizacji tej funkcji przez CKPŚ.*

Jest faktem brak porozumienia pomiędzy DGLP a CKPŚ i niedopełnienie tego wzajemnego zobowiązania. Jednak należy zauważyć, że CKPŚ jest wewnętrznym zakładem LP i podlega bezpośrednio Dyrektorowi Generalnemu więc urzeczywistnienie się zagrożenia opisanego przez NIK było bardzo mało prawdopodobne. CKPŚ jest zakładem o Lasów Państwowych o zasięgu krajowym, powołanym w celu inicjowania, koordynacji i zarządzania projektami dofinansowanymi ze środków unijnych i funduszu leśnego PGL LP. Zgodnie z Art. 33 ust. 9 pkt. 9 lit. d Dyrektor Generalny powołuje i odwołuje kierowników jednostek organizacyjnych. W zapisach Zarządzenia nr 2 z 2017 r., a dokładnie załączniku nr 6 zostały szczegółowo zestawione obowiązki przypadające poszczególnym organom wewnętrznym i jednostkom organizacyjnym LP w realizacji PLGW. Brak zawarcia porozumienia pomiędzy DGLP a CKPŚ nie wskazywało w żadnym razie na nierzetelną lub niewłaściwą realizację zadań i nie posiadało znamion

niezabezpieczenia interesów DGLP, czemu skutecznie zapobiegały zarówno zapisy przywołanego Zarządzenia, jak i możliwości kontrolne i nadzorcze, jakie Dyrektor Generalny LP posiada w odniesieniu do CKPŚ.

23. str. 14 „*Nie w pełni rzetelne sprawozdawanie nadleśnictw z realizacji PW" Nadleśnictwa biorące udział w Projekcie składały do DGLP coroczne sprawozdania z realizacji PW zgodnie z wymaganym wzorem, wykazując poniesione koszty na realizację działań w poszczególnych wydzieleniach oraz powierzchnię, na której zostały one zrealizowane63. W przypadku pięciu z 12 badanych nadleśnictw stwierdzono, że część poniesionych kosztów wykazano w sposób nierzetelny. W trzech nadleśnictwach stwierdzono inne nieprawidłowości, tj. wykazano błędne powierzchnie działań LGW w niektórych wydzieleniach lub nie wykazano w nich części adresów leśnych, na których zrealizowano działania. Ponadto w przypadku czterech z 12 nadleśnictw objętych kontrolą przynajmniej jedno ze sprawozdań wpłynęło po wymaganym terminie określonym w zarządzeniu Nr 67 z 2018 r. ws. LGW (opóźnienia wynosiły od 1 do 45 dni).* Opisane w tym punkcie sytuacje miały charakter sporadyczny, a ich wartość w stosunku do wartości całego projektu była znikoma (91,1 tyś zł na wartość projektu ponad 78 mln zł co stanowi 0,11%). Stwierdzone opóźnienia od 1 do 45 dni (w jednym przypadku) nie miały praktycznego znaczenia dla przygotowania zestawień zbiorczych.

24. str. 19 „*Sprzeczność podstawowych celów Projektu LGW" Zakładano również wprowadzenie do praktyki gospodarczej – na zasadzie eksperymentu – krajowego obrotu dwutlenkiem węgla pochłoniętym w następstwie działań dodatkowych w leśnictwie, co pozwoliłby podmiotom gospodarki narodowej objętym ETS, na nabywanie w okresie 2017–2020 od LP (na podstawie ustawy o eksperymentalnym krajowym systemie handlu jednostkami pochłoniętej emisji, która miała zostać opracowana) jednostek pochłoniętej emisji, pozwalając im na wywiązanie się z „limitów" emisyjnych wynikających z pakietu klimatyczno-energetycznego*

W zapisach Zarządzenia nr 2 z 2017 r. oraz 68 z 2018 r. nie ma informacji na temat wdrożenia na zasadzie eksperymentu – krajowego obrotu dwutlenkiem węgla dedykowanego dla podmiotów objętym systemem ETS, pozwalającym na wywiązanie się z limitów emisyjnych wynikającym z pakietu klimatyczno-energetycznego. Zgodnie z § 8 ust. 2 Zarządzenia nr 2 z 2017 r. „nabycie jednostek dwutlenku węgla następuje w ciężar kosztów kształtowania wizerunku i promocji podmiotu zainteresowanego (nabywcy jednostek dwutlenku węgla)".
Po rozpoczęciu projektu LP - na przełomie 2019 i 2020 r. Lasy Państwowe wraz z KOBiZE i ULC przygotowały i złożyły wniosek do ICAO w celu zweryfikowania możliwości udostępnienia doświadczeń z realizowanego projektu badawczego LGW do wykorzystania w ramach CORSIA. Był to jedyny wniosek złożony z krajów UE do ICAO.

W porozumieniu z kierownictwem Ministerstwa Klimatu w 2020 r. zawieszono prace nad włączeniem LGW do programu do czasu wypracowania przez UE mechanizmów współpracy i zależności pomiędzy ETS a CORSIA.

Wnioski

25. str. 16 „*Wnioski do Ministra Klimatu i Środowiska oraz Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych”*

a. podjęcie działań w celu wstrzymania realizacji projektu rozwojowego „Lasy Węglowe” do czasu zakończenia pilotażowego projektu badawczo-rozwojowego „Leśne Gospodarstwa Węglowe” oraz określenia i podsumowania prognoz jego rezultatów;

b. rozważenie zasadności kontynuowania projektu „Lasy Węglowe”, w świetle prognozowanych, mało perspektywicznych efektów pilotażowego projektu badawczo-rozwojowego „Leśne Gospodarstwa Węglowe”.

Oba wnioski dotyczące wstrzymania i rozważenia zasadności realizacji projektu Lasy Węglowe (nie był przedmiotem kontroli) będą rozpatrzone – obecnie projekt jest wstrzymany - po ostatecznym ogłoszeniu treści rozporządzenia EU (REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL establishing a Union certification framework for carbon removals**)** które będzie określało zasady na jakich podmioty gospodarcze będą mogły uczestniczyć w rynku jednostek redukcji w ramach sektora LULUCF. Wbrew twierdzeniom NIK projekt LW nie jest kontynuacją projektu LGW, a swoim zakresem obejmuje, poza możliwym udostępnieniem certyfikowanych jednostek redukcji emisji, liczenie śladu węglowego dla całej organizacji LP (z podziałem na poszczególne jednostki) oraz liczenie śladu węglowego produktu (zgodnie z Dyrektywą o sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju (tzw. CSRD) w zakresie liczenia śladu węglowego – organizacji oraz produktu. W ramach Dyrektywy CSRD firmy będą zobligowane do ujawniania informacji niefinansowych (np. w raportach ESG), w tym informacji o śladzie węglowym który jest jednym z najbardziej istotnych czynników środowiskowych poddawanych pod ocenę przez kluczowych interesariuszy spółki). Podobnie jak systemy certyfikacji PFSC jak i FSC jest działanie niezbędne z punktu widzenia odbiorców drewna którzy już są i będą w najbliższej przyszłości zobowiązani do oznaczania swoich produktów śladem węglowym ich wytworzenia.